

Cyngor Cymuned Llanystumdwy,

Rhaglen waith y Cyngor - nos Iau, 7fed o Chwefror, 2019 yn brydlon am 7:00 y.h. yn

Festri Pencaenewydd

1. Ymddiheuriadau.
2. Cyflwyno a chadarnhau cofnodion cyfarfod y Cyngor gynhaliwyd ar 3ydd o Ionawr 2019.
3. Llofnodi cadarnhâd taliadau BACS gan y Cadeirydd.
4. Materion yn codi o'r cofnodion.
Ar y rhaglen.
5. Datgan buddiant personol.
6. Cyngor Gwynedd.
 - i) Adran Amgylchedd, Gwasanaeth Trafnidiaeth a Chefn Gwlad; **Cyfyngiadau Parcio** Arfaethedig ger tai Glanywern, Chwilog. Y Clerc wedi derbyn gohebiaeth ganddynt, yn dweud fod y cynnig wedi cael ei anfon at y Gwasanaeth Cyfreithiol. Y Clerc wedi cysylltu hefo Cyngor Gwynedd i gael diweddariad, a bydd rhybudd cyhoeddus yn cael ei roi yn y papur newydd ar 07.02.19, a'r dyddiad cau fydd 08.03.19.
 - ii) **Biniau halen** o fewn y gymuned - mae 5 ohonynt. Mae un ger Gwyddfôr, Chwilog, Pentyrch Uchaf, Llanygybi, Rhwng y Bont a Chapel y Beirdd, Bryn Beddau, Rhoslan a Tan yr Erw, Lon Gefn Llanystumdwy. Mae angen cadw golwg manwl arnynt yn ystod yr wythnosau nesaf rhag ofn y bydd hi'n rhewi, ac y bydd angen ei llenwi.
 - iii) Archwilio mewnol - wedi trafod yng nghyfarfod fis Ionawr 2019 y byddem yn ail ofyn wrth Adran Archwilio Cyngor Gwynedd wneud yr archwiliad am y flwyddyn sy'n dod. Clerc wedi anfon llythyr atynt.
 - iv) Cyngor Gwynedd - gwaharddiad trafndiaeth trwodd dros dro, sef cau'r ffordd dosbarth III gyferbyn â Pinetrees, Pencaenewydd, o'r 16.01.19 am hyd at 3 diwrnod, er mwyn galluogi gwaith atgyweirio brys ar 'stop tap' diffygiol.
 - v) **Adolygiad cludiant cyhoeddus** - Rheolwr Uned Trafnidiaeth Integredig a Diogelwch Ffyrdd, - mae rhwydwaith cludiant cyhoeddus yng Ngwynedd wedi gweld cyfnod anodd iawn dros y blynyddoedd diwethaf o ganlyniad i gwmnïau yn gorfod cau neu golli trwyddedau. Mae Cyngor Gwynedd yn gwario oddeutu 1.5 miliwn ar gynnal y rhwydwaith bob blwyddyn ac yn cyfrannu 476 mil i'r

Llywodraeth am Gerdyn Teithio am ddim (dros 60 ac anabl). Mae wedi dod yn glir y bydd y sefyllfa ariannol fydd yn gwynebu Cyngor Gwynedd dros y blynyddoedd nesaf yn fwy heriol nag erioed. Mae'n anorffod bellach bod adolygiad cynhwysfawr ar y rhwydwaith yn cael ei gynnal i ddeall beth yw anghenion trigolion Gwynedd am gludiant cyhoeddus, ac yna ceisio llunio rhwydwaith i gyfarch yr angen hwnnw mewn modd effeithlon a chost effeithiol. Mae Cyngor Gwynedd wedi bod yn cydweithio gyda Prifysgol Bangor i ddylunio holiadur a chael trigolion Gwynedd boed nhw yn defnyddio'r gwasanaethau neu ddim i gwblhau'r holiadur. Ei nod fydd cyfrifo pa lwybrau bysiau sydd yn darparu'r gwerth cymdeithasol mwyaf i'n trigolion. Bydd Cyngor Gwynedd yn casglu gwybodaeth rhwng 02.01.19 -30.04.19.

7. **Sedd Wag** - Ward Llanystumdwy, Cyngor Cymuned Llanystumdwy. Cyfethol Mr Darren Morley, i gynrychioli Ward Llanystumdwy ar Gyngor Cymuned Llanystumdwy. Angen cwblhau a llofnodi Datganiad Derbyn Swydd ar y noson.

8. **Swyddfa Archwilio Cymru** -wedi anfon adroddiadau gan yr Archwilydd Cyffredinol - yn ymwneud â chynghorau cymuned a thref. [Rheoli Ariannol a Llywodraethu - Cynghorau Cymuned a Thref 2017-18](#) yn amlinellu casgliadau cyffredinol yr Archwilydd Cyffredinol o'i waith archwilio. [Trefniadau Archwilio Mewnol Cynghorau Tref a Chymuned yng Nghymru](#) yn adrodd ar astudiaeth yr Archwilydd Cyffredinol o swyddogaethau archwilio mewnol yn y sector. Mae'r ddau adroddiad yn nodi bod angen i gynghorau cymuned a thref wneud gwelliannau i'w trefniadau. Maent yn dweud y gall pob cyngor ddysgu gwersi o'r materion a nodwyd ac felly wedi anfon copïau i bob cyngor yng Nghymru, er mwyn dosbarthu copïau o'r adroddiadau i aelodau y Cyngor i'w trafod mewn cyfarfod priodol.

9. Cynllun Ffioedd Archwilio ar gyfer 2019-20- bellach wedi'i gymeradwyo gan Bwyllgor Cyllid y Cynulliad Cenedlaethol. Mae'r Cynllun Ffioedd yn darparu'r sail ar gyfer y ffioedd y mae Swyddfa Archwilio Cymru yn eu codi.

10. **Cyngor Gwynedd – ceisiadau cynllunio yn y gymuned**

- a. Cais Rhif C18/1050/41/LL -Codi Cytiau Cwn, Cefn Coed, Chwilog. Diwygiadau i'r cais blaenorol.
- b. Cais Rhif C19/0040/41/YA - Adeiladu sied amaethyddol, Cefn Gwyn, Chwilog.
- c. Cais Rhif C18/1169/41/YA - Adeiladu sied amaethyddol, Lon Las, Llangybi.
- d. Cais Rhif C18/1083/41/LL - Dymchwel ystafell haul bresennol a chodi ystafell haul newydd, Bryn Tirion, Chwilog.
- e. Cais Rhif C18/1201/41/LL - Bryn Gorlan, Pencaenewydd - cais i ddymchwel ystafell haul bresennol ynghyd a'i godi a chodi estyniad unllawr tó fflat gyda balconi uwchben.

- f. Cais Rhif C17/1259/41/LL – Y Glyn, Llanystumdwy – ail gyflwyniad o gais C17/1259/41/LL ar gyfer trosi adeiladau allanol i ddau uned gwyliau.
- g. Cais Rhif C19/0079/41/LL – Cyrion, Llanystumdwy – cais i godi estyniadau i'r eiddo.

11. Lwfansau Cynghorydd am Ebrill 2018 ymlaen; un Cynghorydd heb lofnodi.

12. Materion yn y gymuned.

Llanarmon

Llanystumdwy

- **Mainc**_ar y llwybr o Lanystumdwy i Gricieth ger Lodge Ynysgain. Y Clerc wedi cysylltu hefo'r Ymddiriedolaeth Genedlaethol a gobeithir cael cyfarfod safle hefo Mr Dave Smith, cyn ein cyfarfod nesaf. Gobeithir cael caniatâd ganddynt oherwydd mai nhw yw perchnogion y cae, sydd ger y giat.
- Y Clerc wedi cysylltu hefo Cyngor Gwynedd i ofyn oes yw'n bosib cael 'tarmac' ar tua 20 llath o'r safle bws i fynediad Talafor, yn lle'r gwellt glas sydd yno rwan. Disgwyl ymateb.

Rhoslan /Ynys

Chwilog

- Mainc newydd yng nghanol Chwilog. Parhau i aros penderfyniad ynglyn â mainc Llanystumdwy er mwyn delio hefo'r ddwy ar yr un adeg. Y Clerc wedi derbyn ffurflen gais S115.
- Safle bws ym Mhenygroes Llanystumdwy ar draws y lon i'r garej. Clerc wedi cysylltu hefo Cyngor Gwynedd i ofyn am roi arwydd 'safle bws' a llinellau melyn.
- Bin baw cwn – cais i gael bin yng ngheg Lon y Fynwent. Bagiau baw cwn yn cael ei rhoi ym miniau'r fynwent sy'n peri gofid a nid oes bin baw cwn arall yn ymyl.

Pencaenewydd/Sardis

Mynwentydd Eglwysi'r ardal - cais gan Cynghorydd o Bencaenewydd i drafod y sefyllfa.

Llangybi

- Llangybi (i) Rhybudd cau ffordd – Clerc wedi anfon llythyr at Cyngor Gwynedd
- (ii) Sbwriel ail-gylchu – Clerc wedi anfon llythyr at Cyngor Gwynedd
- Llwybrau Pont Merchaid a Garn Pentyrch – Clerc wedi anfon e-bost at Mr Dewi Owen, Uwch Swyddog Hawliau Tramwy, Cyngor Gwynedd, ac wedi cael sgwrs ffon. Dywedodd ei bod wedi torri coed yno haf diwethaf, a'i fod am edrych ar y sefyllfa eto, a chysylltu nol, ond heb wneud eto.

13. Ail-strwythuro Canolfannau Iaith Gwynedd – y Clerc wedi derbyn ateb byr gan Mr Garem Jackson, Pennaeth Addysg, Cyngor Gwynedd mewn ymateb i llythyr y Clerc.

Materion Ariannol

14. Adroddiad Ariannol gan y Clerc a'r Swyddog Ariannol Cyfrifol.

15. Mae'r Clerc wedi derbyn e-bost gan yr Uwch Swyddog Hawliau Tramwy Dwyfor yn cadarnhau ein bod wedi derbyn ad-daliad arian cynnal a chadw llwybrau o fewn y gymuned o £417.80, roedd y cyfanswm gwariant am eleni yn £974.00. Mae hefyd eisiau cadarnhâd gennym os ydym am barhau i fod yn rhan o'r trefniant ar gyfer y flwyddyn nesaf hefyd, sef 2019/2020.

Cwmni Lightsource, fferm solar Tyddyn Gwyn, Gelli Gron – wedi anfon taliad o £3857.70 atom (08.01.19) sydd wedi cael ei dalu i'r cyfrif Budd Cymunedol.

16. Gohebiaeth gan Bennaeth Cyllid Cyngor Gwynedd yn cadarnhau derbyn ffurflen praesept o £15,000.00 am y flwyddyn 2019/2020, ar gyfer Cyngor Cymuned Llanystumdwy.

17. Anfonebau angen eu talu:

Enw	Rheswm	Pris £	TAW £	Cyfanswm £	Taliad BACS
Swyddfa Archwilio Cymru	Archwilio allannol	393.75		Wedi gwneud taliad siec am £150.00 fis diwethaf, balans o 243.75 ar ol	<i>Trafod ar y noson</i>
Y Ffynnon	Hysbyseb rhifyn Tachwedd a Rhagfyr 2018	28.00		28.00	BACS

Y Clerc wedi derbyn ateb gan Swyddfa Archwilio Cymru, mewn ymateb i'w llythyr yn holi am y cynnydd yn y bil eleni, o £393.75, yn lle £203.40 llynedd. Dyma'r ateb:-

"Diolch yn fawr am eich e-bost ac ymddiheuriadau am yr oedi yn ymateb.

Mae gofyn i ni godi ffioedd am yr amser mae'n ei gymryd i gwblhau'r archwiliad. Bob blwyddyn rydyn ni'n gwneud gwaith gwahanol ac felly bydd yr amser sy'n cael ei dreulio ar y gwaith yn wahanol.

Yn 2017/18 rydyn ni wedi gweld cynnydd yn yr amser gafodd ei dreulio yn gwneud y gwaith angenrheidiol ac o ganlyniad roedd angen mwy o amser ar y broses adolygu. Roedd mwy o waith papur a gymerodd fwy o amser i'w adolygu ac i gwblhau'r gwaith angenrheidiol o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Yn 2016/17 fe gymerodd y gwaith archwilio 2.3 awr o'i gymharu â 4 awr yn 2017/18. Roedd y broses adolygu hefyd wedi cymryd mwy o amser gan fod gwybodaeth fanylach i'w hadolygu gyda 0.40 yn 2016/17 o'i gymharu â 0.95 yn 2017/18.

Rydw i wedi diweddarau ein cofnodion ac edrychaf ymlaen at weithio gyda chi yn 2018/19.

*Cofion Gorau
Louise Caplen"*

Mae angen penderfynu os oes angen gwneud rhywbeth eto, neu dalu gweddill y bil.

Cyflog mis Ionawr 2019 y Clerc i'w rannu rhwng y Clerc a Chyllid a Thollau EM

Enw/Rheswm	Swm £	Cyfanswm Taliad net £	Taliad siec rhif:-
Cyflog sylfaenol y Clerc, Ionawr 2019 35 awr x £9.808 =	343.28-llai treth £68.60	<u>274.68</u>	100999
Cyllid a Thollau EM Treth ar enillion y Clerc	343.00 x 20% = £68.60	<u>68.60</u>	101000
Costau'r Clerc		<u>16.00</u>	101001
WiFi Neuadd Llanystumdwy 01.03.18-28.02.19	403.20	<u>403.20</u>	

CEISIADAU AM GYMORTH ARIANNOL gan fudiadau o fewn dalgylch y Cyngor - hysbyseb wedi cael ei roi yn rhifyn mis Tachwedd a Rhagfyr 2018 o'r Ffynnon gyda dyddiad cau 15fed Ionawr 2019.

	<u>2019 - Cais gan:-</u>	£	Cynghorwyr yn ymneilltuo
1.	Clwb Ffermwyr Ifanc Llangybi		
2.	Cymdeithas Adloniant Capel Pencaenewydd		
3.	Mynwent Capel Helyg, Llangybi		
4.	Mynwent Rydd ac Anenwadol Chwilog		
5.	<u>Mynwent Newydd Llanystumdwy</u>		
6.	Neuadd Goffa Chwilog		
7.	Eisteddfod Gadeiriol Chwilog		
8.	Menter y Plu		
9.	Clwb Peldroed Llanystumdwy		
10.	Theatr Bara Caws		
11.	Dawns i Bawb		
12.	Bobath		
13.	Ffermwyr Ifanc Eryri		

Ceisiadau sydd wedi cyrraedd yn hwyr, sef ar ol 15.01.2019

Angen penderfynu ar y noson os gellir ei ystyried am gymorth ariannol neu peidio.

	<u>2019 - Cais gan:-</u>	£	Cynghorwyr yn ymneilltuo
14.	Ymddiriedolaeth Gofalwyr (21.01.19)		
15.	Neuadd Llanystumdwy (24.01.19)		
16.	Tenovus (29.01.19)		
17.	Eisteddfod Genedlaethol Sir Conwy (02.02.19)		

It is possible to get an English translation of any minute, contact the Clerk.